

Ако постои политичка волја, тогаш ќе се побијат ставовите на СДСМ, но ако се воскреснат старите идеи за доминација на партиите во македонското судство, тогаш социјалдемократите не биле далеку од вистината.

Сепак, за потсетување, во периодот 2002-2006 година тие ја прокоцкаа својата голема шанса да докажат дека сакаат да го ослободат нашето судство од вазалниот или од робовладелскиот однос.

ПРВОИЗБРАНИТЕ ЧЛЕНОВИ НА СУДСКИОТ СОВЕТ ДОБИЈА
ЗАСИЛУВАЊЕ, КОЕ ДОПРВА ЌЕ ТРЕБА ДА СЕ НУРНЕ ВО
ЗОВРИЕНАТА ПРАВОСУДНА ПРОБЛЕМАТИКА

Пишува: Кокан СТОЈЧЕВ

"ДАВИТЕЛ ПРО

Владејачката коалиција успеа низ "иглени уши" да ги протне тројцата нови членови на Судскиот совет, кој одамна е парализиран, бидејќи тврдоглавите политичари на позицијата и на опозицијата, заедно со наводно "деполитизираниот" шеф на државата, Бранко Црвенковски, долго време го попречуваа пополнувањето на највисокиот судски орган, кој е задолжен за изборот на судии, како и надлежен да ја преиспита нивната работа, се разбира, доколку забележи сериозни аномалии при водењето на судските постапки.

На овој начин реформите во правосудството повторно мрднаа од мртва точка, иако и овој чин на избор на членови на СС мина во сенка на политизацијата и на одмерувањето на силите во законодавниот дом.

Имено, конечно победи опцијата на ВМРО-ДПМНЕ, која до неодамна не можеше да го надмине условот, а тоа е Бадентеровиот принцип, кој многу пати беше узурпиран од страна на ДУИ, како и од СДСМ, која често се вадеше на грбот на претседателот на државата, но и со тезата дека со овој начин повторно се партизира македонското судство, односно како досега тие да немале свои пулени во правосудната фела.

Затоа речиси една година јавноста се забавува слушајќи ги ставовите на власта или негодувањата на опозицијата, која сепак успеа привремено да ги одложи реформите, но не и да одговори на прашањето дали всушност и тие се "кочничари" за завршување на реформите во македонското правосудство или тоа ѝ го препушти на власта, која пеше друга песна.

Сепак, вината мора да се бара кај двете страни, чии поларизирани страни не дозволуваат судството да се отргне од политиката, така што уште еднаш дојде до израз немањето политичка волја за суштинските реформи во судството.

Поради овие причини, доцнеше формирањето на Управниот суд, потоа создавањето Апелационен суд во Гостивар, и она најважното - дури 70 судски места останаа непополнети, така што сегашните основни судови и повисоките судски инстанци работеа во вонредни околности, со концепт кој беше избран за време на владеењето на СДСМ (2002-2006).

Овој концепт, кој сè уште не е дооформиран, ги покажа сите слабости на новата организација на судови, при што некои ажурни судови добија помала надлежност, иако беа многу поефикасни од други поголеми судови, кои се "давеа" во морето проблеми, како кадровски, така и политички.

ЈА "ЗАКРПИЈА" ДУПКАТА

Без разлика на кој начин се дојде до разрешница на проблемот со Бадентеровиот услов при изборот на новите членови на Судскиот совет, Пировата победа на ВМРО-ДПМНЕ претставува голем исчекор или сериозен политички поен за оваа партија, чија разнишана позиција мораше да ја "закрпи" дупката, која е создадена по неодамнешниот "крвав пир" во Собранието на РМ.

Во овој момент СДСМ е поразена, иако се повикуваше на разумот, на методите на застрашувањата од историјата, на "сталинизмот" или на "посмртниот марш за македонското правосудство". Социјалдемократите ја изгубија

битката, бидејќи како партија која го заплетка судството, го замрси, го "закочи", или привремено го запре изборот на членови на СС, остана немоќна да одговори на најновиот предизвик на ВМРО-ДПМНЕ, кој го оформи со гласовите на претставниците на помалите етнички заедници, кои всушност се и партнери на СДСМ.

Но, очигледно пазарот или склучениот дил со загарантираните пратенички места за помалите етнички заедници во Р Македонија, ја отклучи големата врата, која досега беше "закатанчена" од страна на ДУИ. Некогашниот коалиционен партнер од власта - ДУИ, навреме ја напушти собраниската арена, и претчувствувајќи го поразот на најголемата македонска опозициона партија, ја подвитка опашката, сметајќи дека сè уште има време за "мегдан".

"Аплаузот кој го слушнавме за изборот на Сабриу треба да биде посмртен марш за реформите во судството во Македонија", истакна Владо Бучковски од СДСМ.

Тој го обвини Богески дека бил разрешен од функцијата судија на Основниот суд во Кичево поради склучување фиктивен договор.

"Богески има богата професионална кариера и не можете да му залепите партиски етикети. А, го разрешивте вие, бидејќи му истече мандатот", Илија Китаноски од ВМРО-ДПМНЕ му врати на Бучковски.

Нови членови на Судскиот совет се: Лина Петровска, Бујар Сабриу и Љубомир Богески, кои од помалите етнички заедници ги добија потребните 18 гласа од Бадентеровиот принцип. Ним им се придружи и Ментор Ќоку, предлог на Бранко Црвенковски, за кој гласаше ВМРО-ДПМНЕ, додека ДПА се налути. Инаку, собраниската расправа мина во напнатата атмосфера, со дофрлувања, вулгарни гестови и со паузи за да се обезбеди Бадентерово мнозинство.

носно жртвувани во играта, а поминувањето на само едниот кандидат на претседателот, всушност е ценглменски договор кој, на крајот на краиштата, беше склучен на последната средба меѓу "папата" и "технократот". Тоа што врапчето ги опомена ДУИ не значи дека оваа партија може да се чувствува победена или навредена, туку проблемот е релативизиран.

Главниот пријател од Косово ги предупредил парламентарците од ДУИ вака да се однесуваат, додека "пресметката" за превласт кај албанскиот електорат може да почeka. Во контекст на условите кои се одвиваа или ќе се случуваат во законодавниот дом, битката е само еден мал социјалдемократски пораз, но војната меѓу СДСМ и ВМРО-ДПМНЕ продолжува. Како ќе се однесува албанскиот фактор во Р Македонија (ДПА и ДУИ), ќе видиме во текот на наредните дено-

МУЛТИЕТНИЧКО ОПШТЕСТВО

Битката за гласањето во Собранието или исполнувањето на Бадентеровиот принцип при донесувањето на законите, условени со довербата на помалите етнички заедници, не може да се лоцира кај помалите политички фактори, туку станува збор за комплицирано прашање.

Имено, дали може да се зборува за мултиетничко општество во Република Македонија или за битка за градење бинационална држава. Според ова, сите досегашни ставови и исфрлени тези во јавноста од одредени политички партии, без разлика дали доаѓаат од страната на владејачката коалиција или од таборот на опозицијата, за наводната загрозеност на Бадентеровиот принцип или мајоризација на мнозинската нација врз албанскиот фактор, говорат спротивно - за акција која води кон поларизирање на македонското општество. Зошто досега никој не зборува или не го решава проблемот за создавање граѓанско демократско општество во Р Македонија, кое во практика е напуштено?

Дали потегот на ВМРО-ДПМНЕ да коалицира со партнерите на СДСМ значи враќање на значењето на мултиетничкото општество, односно граѓанскиот карактер на политиката? Не, бидејќи додворувањата до Србите, Ромите, Турците и до Власите не претставува исцекор за демократизирање на државата, а сходно на тоа и отсуство на политиката од судството. Тоа значи дека дури сега треба практично да се верифицираат политичките потези направени со изборот на новите членови на Судскиот совет. Ако постои политичка волја, тогаш ќе се побијат ставовите на СДСМ, но ако се воскреснат старите идеи за доминација на партиите во македонското судство, тогаш социјалдемократите не биле далеку од вистината.

Но, сепак за потсетување, во периодот 2002-2006 година тие ја прокоцкаа својата голема шанса да докажат дека сакаат да го ослободат нашето судство од вазалниот или од робовладетелскиот однос. Меѓутоа, тоа не го докажаа. Исто така, и сегашната владејачка коалиција многу не нè уверува дека сака да ги ослободат "своите робови", бидејќи "робовладетелите" ги плаќаат нивните услуги.

Значи, само времето може да нè побие во однос на сегашнава констатација, која не е далеку од реалноста. Во меѓувреме, цели 12 месеци бевме учесници на политички дилетантизам, или на партиски пресметки во кои професионалците не можеа да дојдат до израз. Сепак, вкупното судство стоеше во место, иако возот кој тргна од Брисел го најави своето пристигнување на Железничката станица во Скопје. Но, сепак тој не пристигна, локомотивата се расипа на нашата граница.

ТИВ ДАВИТЕЛ!"

ИАКО ЌЕ СЕДАТ НА ИСТА МАСА ВО СУДСКИОТ СОВЕТ, СЕПАК И НАТАМУ "ОЧИ ЌЕ СИ ВАДАТ", БИДЕЈЌИ ЌЕ ИМ ПРОРАБОТИ ЛИЧНАТА СУЕТА

Само претседателот на РМ, Бранко Црвенковски, им беше потпора на социјалдемократите, иако за време на настаните тој беше на "преслушување" во Брисел. Тоа значи дека шефот на државата повторно се извлече од политичката јамка, која му ја подготвуваше противникот, но сепак и од Брисел премолчно го прифаќаше поразот. Имено, тој одамна беше информиран дека тегот на вмровската вага е потешок од оној на опозицијата. Со тоа се докажа тезата дека не секогаш треба многу да му се верува на пријателот, бидејќи во секој момент може да ти го сврти грбот. А, тој им го сврте грбот, иако неговите предлози беа добросмислена противтежа за нивелирање на силите во Собранието на РМ.

На тој начин, гласноговорниците на СДСМ беа насамарени и повредени, од-

ви, бидејќи партнерите на власта и на опозицијата, се и партнери на надворешниот фактор, кој одлучува за нашата држава, за македонскиот народ и за Албанците во земјава и во регионот.

Тоа значи дека реформите на правосудството мора да се гледаат малку пошироко од рамката која ја трасираа политичарите во медиумите. Она што ЕУ го бара од нас не може така лесно да се спроведе, бидејќи многу негативни елементи треба да се откажат од комодитетот и од услугите на судиите но, исто така, овие фактори треба да се откажат и од можноста да се занимаваат со политика или да бидат лидери на партија. Според тоа, завршувањето на реформите во правосудството е еден мал сегмент од мозаикот, кој се гради и се склопува околу иднината на нашата земја, но и на регионот.